

سرمایه گذاری و تاثیر آن بر رشد اقتصادی

دکتر کیا پارسا، مدیر کل حوزه ریاست و روابط عمومی موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی ایران

توسعه اقتصادی یکی از اهدافی است که توسط بیشتر کشورها، از جمله ایران به شدت دنبال می شود. بر این اساس تکیه بر افزایش کمی و کیفی عوامل تولید برای رشد و توسعه پایدار، همواره مدنظر همه کشورها بوده و هست. امروزه کمبود سرمایه به عنوان عامل مهم تولید، مانعی جدی بر سر راه توسعه کشورهای در حال توسعه ایجاد کرده است. کشورمان نیز کشوری است که از کمبود سرمایه گذاری و تولید رنج می برد و دستیابی به نرخ رشد قابل قبول اقتصادی به عنوان جز لاینفک توسعه، همواره مورد توجه تمام برنامه های عمرانی کشور قرار گرفته است.

اما نکته اساسی این است که با وجود اینکه محدودیت سرمایه منجر به محدودیت در رشد اقتصادی می شود، اما عامل امنیت سرمایه گذاری به طور قابل ملاحظه ای در رشد سرمایه گذاری و توسعه اقتصادی موثر است. بنابراین در این راستا ضرورت حضور بخش غیردولتی در عرضه اقتصادی کشور، پس از ابلاغ سیاست های اصل ۴۴ قانون اساسی، بیش از پیش نمایان می شود. بر این اساس یکی از الزامات مهم برای تشویق مشارکت بخش غیردولتی فراهم کردن امنیت اقتصادی و به تبع آن امنیت سرمایه گذاری برای فعالان اقتصادی و جذب سرمایه از خارج و به طور کلی تغییر شیب سرمایه به سمت داخل می باشد.

دارنده سرمایه برای سرمایه گذاری به اطمینان از سودآوری و عدم تعريض به سرمایه او نیاز دارد. در این راستا یکی از موانع سرمایه گذاری در کشور و بی ثباتی آن، پایین بودن نرخ سودآوری واقعی به دلیل بالا بودن هزینه تولید است. بنابراین باید به هزینه مستقیم و انواع مخاطرات و هزینه های غیرمستقیم توجه جدی شود. یعنی امنیت سرمایه گذاری را می توان از عوامل موثر بر سرمایه گذاری در هر کشور برشمرد.

محیط سرمایه گذاری در ایران، از عواملی که موجب ایجاد ناامنی در آن شده رنج می برد. برخی از این عوامل بنیادی، ریشه در ساختار سیاسی کشور دارند و برخی دیگر، به رویکر اقتصادی دولت ها،

عوامل برون مرزی و عملکرد کارگزاران اقتصادی مربوط می شوند. عملکرد نامناسب نهادها نیز می تواند موجب افزایش عدم اطمینان در سرمایه گذاری و افزایش هزینه های جانبی تولیدی شود. در این راستا فقدان راهبردی معین در عرصه اقتصاد، مناسب بودن خروج سرمایه از کشور، بالا بودن ریسک برای سرمایه گذاری های خارجی در ایران و موانع غیراقتصادی سرمایه گذاری را می توان از جمله عوامل موثر در کاهش امنیت سرمایه گذاری در کشور یاد کرد.

با توجه به تاثیر قابل توجه امنیت بر سرمایه گذاری و رشد اقتصادی، ضرورت توجه به امنیت سرمایه گذاری و متغیرهای شکل دهنده آن پیش نمایان می شود. با توجه به اینکه امنیت سرمایه گذاری اثر مثبتی بر رشد اقتصاد ایران داشته و بالطبع افزایش رشد اقتصادی می تواند زمینه گسترش اشتغال و توسعه اقتصادی شود، لذا برای افزایش امنیت سرمایه گذاری در کشور می توان عملکرد سیاسی و اقتصادی دولت را بازنگری و با اصلاح نظام مالیاتی در راستای شفاف سازی میزان مالیات درخواستی اقدام کرد.

همچنین با کنترل تورم و ثبات قیمت ها می توان میزان هزینه های پیش بینی شده برای سرمایه گذاری را امکان پذیر کرد و ریسک سرمایه گذاری را کاهش داد.

با بازنگری تجارت خارجی با تاکید بر ثبات قوانین و ضوابط تجارت خارجی و طراحی نقشه جامع سرمایه گذاری به منظور هدایت سرمایه ها به سوی طرح های مورد نیاز می توان موانع سرمایه گذاری در کشور را نیز برطرف کرد.